

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

4 de abril- 4. aprila 1996

LETO (AÑO) LV (49)
Štev. (Nº) 11-12

VLADIMIR KOS

Res je, aleluja!

Gospod naš Jezus res je vstal iz groba —
Gospod naš Jezus res je Božji Sin!
Z Njegovo zmago diha vsaka doba,
Vstajenja kri je v srcu zgodovin.

Oj, tudi v srcu naše zgodovine,
ki v njej se zlo je zdelo polno zmag
in narod naš obsojen, da pogine —
na Golgoti je nosil križa krak.

A Tisti, ki je smrt predal v okove,
je hotel, da naš narod zaživi:
spremenil zlobe trne je v darove,
obrisal narodu z obraza kri.

Gospod naš Jezus, hvala za življenje!
Ni smrt več zadnji zlog s kitar srcá.
Ves svet si preustvaril nam z vstajenjem
in z zvezdami slovenskega nebá.

(S priscnimi voščili za veliko noč vsem, ki se trudijo, da bi „Svobodna Slovenija“ zmeraj uspešneje uresničevala svoje poslanstvo, velikonočno poslanstvo med nami.)

Pietà

Okrog leta 1415 - Velika Nedelja

SVOBODNA SLOVENIJA

želi vsem bralcem,
rojacom v Argentini,
po svetu
ter v Sloveniji
vesele
in blagoslovljene
praznike
Kristusovega
Vstajenja!

PROF. TINE VIVOD

Ni nam vseeno

Govor na letni konferenci SKD v Mariboru 23. marca 1996

Postavljeni smo v ta čas in ta kraj. Iz tega dejstva se rojeva misel dolžnosti in pripravljenosti za delo v medsebojni povezavi. V bratskem in prijateljskem duhu, trdno zasidrani v naše korenine gledamo z upanjem v bodočnost, ki pa je odvisna samo od nas in našega dela.

Korenine in krila niso samo besede. Spremenjene, lahko rečemo, so doživete vrednote in vključitev teh v vsakdanje življenje in delo. Naša stranka ni nastala slučajno. Imamo stoletno kontinuiteto in tradicijo krščanskega socialnega programa. Ta kontinuiteta in tradicija odgovarja Slovenkam in Slovencem v globini našega bitja. Zato je tako važno odkrivati, kar nas združuje — tudi med strankami bratskega mišljenja in puščati ob strani, kar nas ločuje.

Ta zavest in medsebojno spoštovanje v skladni različnosti rodita moč. Hočemo poganjati iz tisočeri korenin. Morali se bomo naučiti živeti v večjim naporom in istočasno bomo deležni večjega bogastva! Zavestno sprejemamo vse dolžnosti naših odločitev in prav tako zahtevamo vse pravice, ki nam pripadajo!

Ko govorimo v imenu zamejskih in izseljenjskih Slovencev, ne mislim samo na članice in člane SKD iz Slovenije. Mislim na mnogo somišljenic in somišljenikov, ki bodo v naslednjih mesecih opazovali dogajanje v Sloveniji. Tudi oni pričakujejo pomladanskega vzdušja, ki je vodilo pot iz jugoslovanskega oklepa, do samostojne države, do svetovnega priznanja. SKD skupaj z diasporo ima v sebi toliko potenciala kot nobena druga stranka. SKD ima program, ki vključuje posameznika in družbo v univerzalnem merilu in tradiciji. SKD mora na okope in barikade, če je treba.

A mora iti korak naprej! V vsako mesto, v vsako vas, v vsako družino in do posameznikov. V službi za druge in skupnost. Za šolo in vzgojo. Za žene in moške, za os-

tarele in mlade, za prizadete in nerazvite. Za resnico in pravico, za žive in mrtve, za naš „skupni jutri“. Za družine in otroke, za nov rod! Z upanjem v eni ter iniciativo v drugi roki vedno naprej!

Zdomstvo ni lahko breme. Ostali smo zvesti narodu in Bogu kljub vsem pritiskom in polenom pod noge. Nismo se odpovedali slovenstvu, pa čeprav so nam jemali državljanstvo. Gajili smo ljubezen do bližnjega in nikdar ni padla beseda maščevanja. Smer nam je dala zavest poslanstva in naše poslanstvo je pričevanje! Kot viharik je vsak izmed nas poklican, da priča o dogodkih in ohranja vrednote.

Potem pa domotožje, ta večno spremljajoča senca slehernega izseljenca, ki je v svoji domovini preživel vsaj nekaj zavestnih let. Lažje bi ga bilo prenašati, če bi domovina imela več posluha.

Poleg ohranjanja slovenstva kot dane nam vrednote, ki jo je treba ohranjati dokler je to po pameti mogoče, smo poskušali vplivati na prihod demokracije v Sloveniji. Obveščali smo se med seboj v tujini o dogajanju doma. Ko je padel berlinski zid v Sloveniji, smo odločilno vplivali na tuje vlade, da so priznale samostojno slovensko državo. Posebno tedaj smo doumeli smisel našega bivanja na tujem: res smo z izgubo domovine ogromno izgubili, res smo ji pa tudi v neponovljivem zgodovinskem trenutku veliko dali!

Postali smo slovenska narodna postojanka v svetu. Na vseh kontinentih so te postojanke, tudi tam, kjer je le peščica ljudi, ki ljubijo, ki čutijo slovensko!

Te postojanke je sedaj SKD vključila v svoje vodstvo, ko je dodelila mesto podpredsednika stranke za zamejce in izseljence. Z izvršenimi volitvami je legitimno ovrednotila diasporo ter jo institucionalno vključila.

(Nad. na 2. str.)

Zgodilo se je v Sloveniji

Stavka zdravnikov in zobozdravnikov se je nadaljevala. Vlada je pripravila poseben zakon ter ponudila kratkoročno izboljšanje gmotnega položaja zdravnikov, s čimer se je približala njihovim pričakovanjem in zahtevam, ne more pa iti prek skrajnih, še realnih okvirjev razpoložljivih javnih financ. Zato pravi, da vztrajanje pri stavki lahko le škoduje zdravnikom, državljanom in vladi.

Poznejša daljša pogajanja med vlado in zdravniškim sindikatом Fides so se 28. marca vnovič končala neuspešno, zato se večdnevna stavka zdravnikov in zobozdravnikov nadaljuje. Predsednik Fidesa dr. Konrad Kuštrin je menil, da se bodo na naslednjih pogajanjih uspeli dogovoriti, tako da bi bila stavka takoj naslednji teden prekinjena. Vodja vladne pogajalske skupine, minister za delo Tone Rop je dejal, da Fides zahtev glede povišice ni spremenila.

Predsednik koalicijske stranke SKD Lojze Peterle je 29. marca v Kamniku napovedal, da njegova stranka pri odločanju v parlamentu ne bo podprla zunanjega ministra Zorana Thalerja.

Odbor državnega zbora za mednarodne odnose je 28. marca zaključil dopolnila

k predlogu stališč in sklepov DZ o odnosih Slovenije z EZ, Italijo in zvezo NATO. Pri tem ni bistveno spremenil svojega prvotnega predloga stališč in sklepov, zadnjo besedo o njih pa bo imel DZ v nadaljevanju izrednega zasedanja o zunanji politiki, in to 2. aprila. Največ časa je odbor namenil razpravi o dopolnilu, s katerim naj bi Slovenija dala EZ jasen signal, da sprejema španjski kompromisni predlog za podpis sporazuma o pridruženem članstvu RS v EZ. Po tem dopolnilu naj bi Slovenija privolila v dvostopenjsko harmonizacijo svoje zakonodaje in sproščanje nepremičninskega trga za tujce, toda šele po uveljavitvi asociacijskega sporazuma z EZ. Odbor je dopolnilo zavrnil.

Po devetih mesecih se je 28. marca znova sestala mešana krovna komisija katoliške Cerkve in vlade RS, ki deluje že četrto leto. Teme pogovorov so bile pravilnik komisije, šolska problematika, Škofijska gimnazija v Mariboru, delo komisije in pa vabilo, s katerim naj bi urad vlade za žensko politiko pozival k demonstracijam ob papeževem obisku, kar je gotovo negativno obnašanje slovenske vlade do papeževega obiska in pač kaže njeno razpoloženje.

Po STA

Ljubljana, 1. aprila 1996

Spoštovani gospod Dobovšek,
drage članice in člani SKD v Argentini

prav lepo se Vam zahvaljujem za pozdrave letni konferenci. Udeleženci so z navdušenjem sprejeli gospoda Vivoda in novice iz Argentine in iz drugih območnih odborov.

Tudi Vam in članom odbora v Argentini želim, da bi na svoj način in po svojih močeh uveljavljali vrednote, zapisane v programu Slovenskih krščanskih demokratov, in tako pripomogli k zmagi SKD na jesenskih volitvah.

Obenem Vam voščim lepe velikonočne praznike, v upanju, da se kmalu tudi vidimo. Lep pozdrav

Lojze Peterle

Ni nam vseeno

(Nad. s 1. str.)

Temu dejstvu bodo sledile gotovo druge organizacijske metode in poti, ki bodo stranki dale svetovno člansko in somišljensko povezavo!

Zato v imenu območij SKD v izseljenstvu in zamejstvu predlagam:

Predlogi Območij SKD v izseljenstvu in zamejstvu:

1. Državni organi naj uradno obsodijo revolucijo, poboje in 45-letni totalitarni družbeni sistem.

2. Popraviti krivice, izražene v „Zahtevah“, ki jih je junija 1995 skupaj s 25.000 podpisov predložil predsedniku Državnega zbora v imenu SKD gospod Polajnar.

3. Določiti pogoje za to, da je nekdo slovenski državljani in tudi vsem zdomcem, ki te pogoje izpolnjujejo, brez odlaganja priznati slovensko državljanstvo.

4. Omogočiti je treba slovenskim državljanom po svetu, da bodo volili državnega predsednika in poslance, in urediti na izvedljiv način volitev.

5. Slovenci po svetu naj dobijo svoje predstavnike v Državnem zboru. Italijanska in madžarska manjšina, ki ne presega skupaj 5.000 ljudi, imata vsaka svojega poslanca. Slovencev po svetu nas je približno 500.000. Na Hrvaškem imajo izseljenci 8 poslancev, v Italiji pa 20. Slovenski izseljenci naj bi imeli 4, enega za Evropo, enega za Južno Ameriko, enega za severno Ameriko ter enega za Avstralijo.

6. Ker je Izseljenska matica za izseljenke nesprejemljiva, saj je bila 45 let transmissija partijske oblasti, naj se ustanovi Slovenski izseljenski svet s sedežem v Sloveniji, katerega člani naj bodo predstavniki slovenskih krovnih organizacij po svetu in naj ga financira država.

7. Takoj je treba storiti konkretne korake proti kraji družbenega premoženja, zlasti pri lastninjenju.

8. Urediti je treba razmere z Italijo in Hrvaško v smislu recipročnosti. Trenutno je položaj za pogajanje s Hrvaško zaradi njihovih težav za nas ugoden, zato bi kazalo pohiteti. Če bi bilo potrebno, pa problem internacionalizirati.

9. Morebitni vstop Slovenije v Evropo premisliti ob Pobudi za vnovično presojo slovenskega narodnega položaja (Bučar, Grafenauer, Jambrek, Jančar, Jerovšek, Pogčnik, Stres, Šeligo, Šturm).

10. Pričakujemo izjavo, da bo SKD sklenila vladno koalicijo s strankama slovenske pomladi, če bodo vse tri stranke dobile na volitvah zadostno število glasov.

Prejmite pozdrave v imenu vseh Slovencev in Slovencev na raznih celinah! Ostali so del naroda. Upajo, da bodo v največjem številu soodločali kot državljani na prihodnjih volitvah. Ni jim vseeno, kaj se dogaja doma in pripravljeni so aktivno sodelovati. To bo gotovo SKD tudi preko nas omogočila! Ostanimo prijateljsko povezani in bratje med seboj! Iz tega izhaja moč in volja! K temu naj nam Vsemogočni pomaga!

Knjiga, ambasador slovenske kulture

18. aprila se bo z otvoritveno svečanostjo v Buenos Airesu pričel 22. mednarodni knjižni sejem, prireditel, ki jo vsako leto obišče vse več ljubiteljev knjig. Lani se je med sejamskimi stojnicami zvrstilo kar dva milijona obiskovalcev.

Slovenci v Argentini so kmalu spoznali pomen sodelovanja na tovrstni prireditvi. Sodelavci Zedinjene Slovenije so v prvem nadstropju hale B vsako leto opremili vitrino, zvrstila pa so se tudi nekatera odmevna predavanja (dr. Katica Cukjati, prof. Miriam Batagelj) ter nastopi kulturnih skupin (folklorna skupina s Pristave, pevci Ani Rode, Luka Debevec s spremljevalcem Ivanom Vombergarjem itd.)

Verjetno ni slučaj, da je bil prvi meddržavni sporazum, ki sta ga podpisali Argentina in nova država Slovenija prav sporazum o kulturnem sodelovanju, v skladu s slovensko tradicijo pa lahko to dejstvo gledamo tudi v simbolični luči. Če se ozremo nazaj, namreč vidimo, da je bila prav kultura tista, ki je najbolj zaznamovala oblikovanje naše narodne identitete, Slovenci smo v veliki meri to, kar smo, prav po zaslugi norosti srca naših umetnikov, med katerimi so mnogokrat odločilno vlogo odigrali zlasti pesniki in pisatelji.

Zato je samo po sebi razumljivo, da je veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu med svoje številne naloge uvrstilo tudi pomoč pri prodoru slovenskih knjižnih založb na FERIA del Libro v Buenos Airesu. Organizirana predstavitev slovenske knjižne produkcije je pomembna vsaj iz dveh razlogov.

1. predstavitev slovenskih knjig na FERIA del Libro je promocija slovenske kulture in države Slovenije nasploh.

2. sodelovanje slovenskih knjižnih založb na FERIA del Libro lahko predstavlja odločilni korak k organiziranemu posredovanju slovenskih knjig številni slovenski skupnosti v Argentini.

Na pobudo veleposlaništva se je po daljšem premisleku odzvalo deset knjižnih založnikov: Mladinska knjiga, Cankarjeva založba, Državna založba Slovenije, Ob-

zorja Maribor, Rotis, Slomškova založba, Mohorjeva založba, Družina, Egmont in Renata Bovhan. Skupaj bodo prispevali okoli tristo knjižnih naslovov. Med poslaničnimi knjigami bodo slovarji, učbeniki slovenskega jezika, otroška literatura, pa dela slovenskih pesnikov in pisateljev, monografije o lepota Slovenije, predstavljenih pa bo tudi nekaj slovenskih avtorjev iz Argentine, katerih dela so tiskali v Sloveniji, veleposlaništvo pa želi, da bi se na posebnem mestu informativno prikazala tudi književna dejavnost argentinskih Slovencev.

Za časa sejma se bo v Buenos Airesu mudil tudi direktor založbe Mladinska knjiga Milan Matos, ki bo proučeval možnosti sodelovanja in kateremu bo moč prikazati želje in potrebe slovenske skupnosti po slovenskih knjigah. Mladinska knjiga resno razmišlja o stalnem predstavniku svoje založbe v Argentini, ki bi zbiral naročila in knjige ter publikacije posredoval naročnikom.

Prvi organiziran nastop slovenskih založb na argentinskem knjižnem sejmu je za vse sodelujoče korak v neznano. Upoštevati je treba, da pomeni nastop na FERIA del Libro tudi velik strošek, saj knjige potujejo z letalom, na sejmu pa je treba plačati najem štanta, varovanje, dežurstvo, zavarovalnino itd. Tudi oprema štanta veliko stane. Založniška dejavnost sicer ne prinaša veliko profitov, zato odločitev slovenskih založnikov, da bodo sodelovali na sejmu v Buenos Airesu, nikakor ne izvira iz kakšnih dobičkaželnih namenov, prej je plod tiste zavesti, ki smo jo omenili že zgoraj, da je namreč kultura, zlasti pa pisana beseda, eden bistvenih temeljev naše narodne identitete. Prav uvid v pomen kulture za naš narodni obstoj je tista skupna točka, ki lahko poveže prizadevanja iz Slovenije z izkušnjo in zavestjo argentinske slovenske skupnosti. Hvalevredna je pripravljenost nekaterih rojakov, da z gmotnimi sredstvi pripomorejo k uspešni predstavitvi Slovenije na FERIA del Libro, prav tako pa bo z veliko hvaležnostjo sprejeta tudi kakršnakoli druga, predvsem organizacij-

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Spremembe v vrhovih vlade so pretresle politično družbo v Argentini. A priznamo, da je normalnemu državljanu vseeno, kdo zaseda mesto „koordinacijskega ministra“, saj niti dobro ne razume kaj je to, in kakšno delo opravlja ta „koordinator“. In končno, dobre ve, da naj bo na tem mestu ta ali oni, vsak bo imel iste težave, da mu plača zaleže do konca meseca. A na politični pozornici je ta sprememba pomenila pravi pretres in ne gledajo vsi nanjo z istimi očmi, in je ne presojujejo z istim merilom. Zato je prilično, da si stvar pogledamo od bliže.

NEKA UMETNA TVORBA

Argentinski ustroj oblasti in vlade je popolnoma „predsedniški“, po vzorcu Združenih držav. Sploh je tudi argentinska ustava neke vrste prirejena kopija severnoameriške. Predsednik ima v okviru republikanske federalističnega ustroja popolno oblast, in je glava in srce vlade. To tudi popolnoma odgovarja tukajšnji tradiciji „kaudillov“, kjer se močne osebnosti uveljavijo in ne trpijo ob sebi nikogar, ki bi jih mogel zasenčiti.

Prvi, ki je resno pričel misliti in načrtovati osebnost nekakega „ministrskega predsednika“, je bil Alfonsín. Za časa svojega vladanja je nenehno mislil o dolgotrajni oblasti radikalov, a videl ogromne težave (zaradi peronistične večine v senatu), da bi mu uspelo spremeniti ustavo in dodati svojemu predsedništvu nov mandat. Zato je pospeševal ustvaritev takega političnega mesta v vladi, ki bi mu ob drugem radikalnem predsedniku omogočal nadaljevanje oblasti. Računi so se mu izjalovili: pri vseh naslednjih volitvah je radikalna stranka nenehno padala, in končno je on sam predčasno zapustil oblast.

Drugi del te drame (ali komedije?) se je pričel odigravati, ko je predsednik Menem iskal način, kako doseči večino, pa je, zaradi radikalne opozicije, nikakor ni mogel doseči, in končno pristal na dogovor z Alfonsinom. To je bilo za Menema pravzaprav nepričakovano darilo, in je bil tedaj pripravljen sprejeti kakršnekoli pogoje, da bi se mu le odprla vrata do novega mandata. Med Alfonsinovimi zahtevami je bila tudi ta, naj ustava predvideva mesto „koordinacijskega ministra“ v vladi. Menem je brez posmisleka sprejel in rodila se je „pogodba v Olivosu“ ali bolje „pakt“, beseda, ki ima bolj temen prizvok (spomnimo se na „bolje rat nego pakt“, pa naj starejši mlajšim bralcem razlože za kaj gre), ker seveda bolje odgovarja naravi teh dogodkov.

Alfonsín je to delal pravzaprav s skritimi računi, da bo po predsedniških volitvah peronizem oslabilen. Za uspešno izvajanje oblasti naj bi vlada potrebovala radikalno opozicijo. Nov pakt naj bi zgradil sovladje, v katerem bi bil Menem predsednik, Alfonsín pa „koordinacijski minister“. Vse je Alfonsín predvideval, razen tega ne, da je na volitvah radikalizem doživel najhujši poraz svojega obstoja (dosegli so ža-

lostno tretje mesto za Solidarno fronto), medtem ko je peronizem uspel in dosegel lastno večino tudi v poslanski zbornici. O kakem „sovladju“ ni bilo govora in Menemova figura je še bolj zrasla.

A ustava je predvidevala mesto „koordinacijskega ministra“ in treba ga je bilo imenovati in ustoličiti. Sem je torej Menem postavil zaupljivega in zvestega sodelavca. Eduardo Bauzá ni bil nekaka protiutež predsedniški oblasti, kot si je to zamišljal Alfonsín, marveč najboljši izvrševalec njegovih ukazov in želja, najbolj uspešna desna roka predsednika. Izredno bister politik, spoštovan v peronizmu in med opozicijo, oddaljen od sumničenja korupcije, je spretno odstranjeval kamne spotike z vladne poti. Imel pa je težave tako zunaj kot znotraj znana so bila njegova trenja z gospodarskim ministrom Cavallo. Vsekakor, tej umetni tvorbi, ki je mesto „koordinacijskega ministra“ je znal dati vsebino in smoter.

DRUGO DEJANJE

Bauzá je odšel. Seveda, po zdravniškem nasvetu. Delo je bilo res prenaporno za njegovo zrahljano zdravje. Kar je sledilo, je znano iz dnevnega časopisa in TV poročil. Prvotna misel, da bi njegovo mesto zavzel notranji minister Carlos Corach, je padla v vodo, ke se je gospodarski minister Cavallo uprl ob prvi novici, in je borza padla komaj se je zvedelo o tem namenu. Cavallo in Corach sta imela že toliko in tako ostrih spopadov, da o kakem „sožitju“ ni bilo govora. Ustavno pa ni dovolj jasno določeno, kje prenehajo funkcije koordinacijskega ministra in kje pričnajo gospodarskega.

Menem se je brez pomisleka odločil za drugo osebnost. Dosedanji vzgojni minister Jorge Rodríguez je zasedel prazno mesto. Znan kot dialogist, upravno uspešen in kot politik spreten, ima izredne stike s peronističnim sindikalizmom (slabe z učiteljskimi gremiji) in celo s cerkveno hierarhijo. Še nekaj: kot Bauzá je izredno suh in plešast. A je tih in manj ognjevit kot njegov prednik.

Pričenja se novo dejanje: Bauzá bo po vsej verjetnosti določen kot senator province Mendoza, mesto, ki ga je pustil praznega Bordón s svojo ostavko. Strupeni je ziki v opoziciji (zlasti v Solidarni fronti) seveda govore, da vsa ta dogajanja odgovarjajo skoraj makiavelnemu načrtu: predsednik hoče zmanjšati vpliv koordinacijskega ministrstva, potrebuje pa močno osebnost v senatu kjer se provincijski peronistični veljaki upirajo in danes predstavljajo večjo nevarnost za vladne načrte kot opozicija. Z enim udarcem naj bi tako predsednik ubil dve muhi, obenem pa še postavil na ministrski nivo prvo žensko v njegovi vladi. Nov vzgojni minister je namreč Susana Decibe, doslej desna roka Rodrígueza v vzgojnem ministrstvu.

Pa še eno vprašanje, ob strani: kako to, da v ustroju vlade in stranke zasedajo vedno važnejše funkcije predstavniki provinc La Pampa?

ZA KONEC

Medtem ko je Bauzá kot svoje zadnje uradno dejanje v kongresu izjavil, da se ekonomija „ne bo peronizirala“ in ko v gospodarskem ministrstvu trmasto trdijo, da je „konec krize“ in se pričnjo dobiti razmaha in rasti (kljub hudemu padcu proizvodnje v prvem dvomesečju), je dejansko eksplodiral položaj v jetnišnicah province Buenos Aires. Argentinski jetniški

(Nad. na 7. str.)

DR. MARKO KREMŽAR

POMLADNO JESENSKI POGLEDI

V Sloveniji je pomlad, na južno poloblo pa se je prikradla jesen. Oba letna časa potekata vzporedno in za skok iz enega v drugega ni potreba čakati mesece, dovolj je prestopiti ekvator.

Zdi se, da se podobnih bližnjic poslužuje tudi mlada slovenska demokracija. Včeraj še polna pomladnega zagona, stopa v vetrovno jesen, ne da bi doživela veselo polnost poletja.

Pustimo zaenkrat ob strani stranke, ki kot dedinje starega totalitarizma ginejo in se presnavljajo pod neprepričljivimi snežnimi prevlekami, in si oglejmo, kaj se dogaja s političnimi skupinami, ki so pred leti prinesle v deželo pomlad.

Najprej si bodimo na jasnem, da predstavljajo vse pomladne stranke skupaj parlamentarno manjšino. Za to ima največjo zaslugo Jelinčič, ki je izrazil slovensko narodno zavest pa tudi lahkovernost, ko je s tako pridobljenimi glasovi okrepil bivše komuniste. Ta politična prevara, ki so jo komunisti uporabili že pred pol stoletja, bi lahko služila kot nauk za prihodnost, ki se bliža v obliki novih parlamentarnih volitev.

Ura teče enakomerno, politični čas pa ima svoj poseben tek. Človek sam, ali v tem primeru politične stranke, s svojimi odločitvami ali neodločitvami dajejo času neenakomeren, nepredvidljiv ritem. Kljub temu teče čas vsem in in pušča na vseh prizadetih svoj znak. Biološki čas povzroča na obrazih gube, politični čas pa zaznamuje družbene organizme z bolj ali manj vidnimi brazgotinami. Čim več je brazgotin, čim globlje so, dalj smo od mladostnih zagonov, če ne celo od idealov tistih dni.

Nobena od vidnejših strank slovenske pomladi ni prešla zadnjih let brez brazgotin. Vse so, na primer, med tem sprejemale razno članstvo, ki sicer prišteva glasove, a jim jemlje nekaj prvotne bistrosti. Če so se v nekatere vselili predvsem oportunisti, so druge zaupale važna mesta ljudem dvomljive, če ne celo težko obremenjene, partijske preteklosti. Niso bile redke tudi težko razumljive napake v kritičnih momentih. Tako na primer, se pri SLS niso najbolje izkazali ob petdesetletnici konca vojne, revolucije, pričetka totalitarnega režima in množičnega poboja nasprotnikov komunizma. Tudi niso bili dosledni v svojem odnosu do vlade. Najprej so sodelovanje v njej načelno odklanjali, kasneje pa bi tako sodelovanje kar radi sprejeli. To nas postavi pred vprašanje, če spada sodelovanje v levičarski koaliciji na področja načel ali je le stvar politične taktike. SKD so dosledno mnenja, da težko priborjene države ne smejo spravljati v nevarnost tako, da bi jo prepustili izključno vladi bivših komunistov. To je sicer res, a jih postavlja v vlogo soodgovornega družabnika tudi pri odločitvah s katerimi se ne strinjajo, če jim niso pravočasno, dovolj odločno in javno nasprotovali. Res pa je tudi, da bodo po prestopu vladnega obdobja krščanski demokrati pomladna stranka z največjim številom izkušenih ljudi, ki so se med tem usposobili za upravljanje države, kar bi bil sicer monopol „starih sil“. Upati je, da se bodo ti, večinoma mladi ljudje, naučili pri svojih amoralnih političnih družbenih tehnikah državne uprave ne pa tudi zlorabljanja oblasti v osebno korist. Podobnih težav nima, na primer, SDSS. Ta stranke iz trdne, čeravno ne prostovoljne, opozicije spominja ljudstvo na zasluge osamosvajanja, ne da bi pri tem čutila potrebo omeniti, da je slovenski vladi, ki je dosegla državno osamosvojitve, s pomočjo karizmatičnega obrambnega ministra predsedoval prvak SKD. Notranjih kritik med slovenskimi socialdemokrati zaenkrat ni slišati, ker so še v obdobju obljub in jim

ni treba urejati državnega proračuna, ne zunanega dolga, ne reševati brezposelnosti, ne stečajev zavojenih ali drugih gospodarskih, kulturnih in političnih zapletov mlade države.

Sicer pa je politična slika slovenske republike precej nevsakdanja. Vendar, kot vse kaže, niso daleč premiki, ki položaja sicer ne bodo rešili, a bodo vnesli na politični oder dežele na sončni strani Alp malo več urejenosti. Pri tem pa se je treba dotakniti, po možnosti z rokavicami, tudi obeh strank, ki sta polnopravni naslednici starega, nasilnega, korumpiranega, nevzdržnega, totalitarnega sistema.

Če omejimo tole razmišljanje le na pet večjih strank slovenskega parlamenta, lahko ugotovimo, da sta le dve vodeni po osebah, ki so z njima zrasli od prvega trenutka. To sta Združena lista s Kocijančičem in SKD s Peterletom. V obeh veže stranko in njenega voditelja neka notranja zvestoba, kateri je treba iskati razloge v prvem primeru v bremenu preteklosti, v drugem pa v viziji prihodnosti. Druga razlika, ki je bila sicer nekoliko jasnejša kot danes pa je, da družijo članstvo prve le koristi, članstvo druge pa tudi vrednote. Naslednji dve pomembni stranki pa vodita padalca, ki sta pristala v njih po dogovoru. Tako Drnovšek v LDS kakor Janša v SDSS sta prevzela predsedstvo strank, ki sta morali spremeniti svoj videz. Razlika je seveda, da je bila prva od obeh skušala zakriti svojo nečedno preteklost in pod novim vodstvom prepričati volilce, da so moderna liberalna stranka. Druga pa je imela v Pučniku sicer sposobnega in poštenega vodnika, ki pa je imel po mnenju volilcev napako, da je prišel od zunaj. Stranka je potrebovala zato novo, karizmatično osebo, ta pa neobremenjeno stranko. Peto od omenjenih političnih strank pa vodi nepočakani in nelojalni dedič. Soustanovitelj te stranke, Ivan Oman, ki je eden najtreznejših slovenskih politikov, je moral svoje predsedniško mesto prej zapustiti nestrpnemu zetu, kateremu ni šlo v račun, da bi se SLS in SKD združili, kar bi bilo edno pametno. Kot dosleden mož, je Oman pridigal z zgledom in se pridružil SKD, kjer pa niso znali najbolje uporabiti njegovega naravnega političnega talenta.

V vrstah LDS in SLS ni težko opaziti napetosti med pridobljenim predsedstvom in delom tradicionalne strankine strukture, kar ne more trajati v nedogled. Janševi socialdemokrati pa so se znašli v drugačem precepu. Dolga leta so se potegovali, da bi bili sprejeti v evropsko zvezo socialdemokratskih strank. Pri tem so konkurirali s komunistično Združeno listo, kateri botruje sam predsednik države. Kaže, da so se evropski socialdemokrati odločili sprejeti med sebe dediče nekdanjih komunističnih strank. Ta odločitev bi postavila Janša v vlogo opazovalca v evropski socialdemokratski bratovščini, česar verjetno ne bo sprejel. Karkoli že, Janševa stranka najbrže ne bo več dolgo socialdemokratska in si bo poiskala ne le drugo ime marveč tudi različen del političnega prostora.

Po Jelinčičevi izdaji volilcev je edini povsem nezasedeni prostor na slovenski politični pahljači, skrajna desnica. Po zadnjih ukrepih Janševe stranke se zdi, da se name-rava potegovati za ljudsko glasovanje prav iz te smeri.

Lansko leto so Peterle, Janša in Podobnik složno podpisali predlog o spremembi volilnega zakona po katerem naj bi v obstoječem proporcionalnem sistemu pripadlo več mest direktno voljenim poslancem in manj nacionalnim listam strank. To je bil vsekakor korak v pravo smer. Pred kratkim pa je prišel na dan Janša z novim predlogom volilnega zakona, kjer zahteva namesto po-

pravljenega proporcionalnega, absolutni večinski volilni sistem. Zakaj ta sprememba? Kaj se je zgodilo, da postaja osnutek volilnega zakona, ki je bil pred manj kot pol leta za prvaka SDSS sprejemljiv, naenkrat nerazumljiv in slab?

Poleg razlogov, ki jih navaja vodstvo stranke je verjetno tudi ta, da si pripravljajo prehod na več ali manj radikalno desnico. Na ta način bi Kučanovi stranki na skrajni levici, simetrično nasprotoval Janša, na drugem krilu. Večinski sistem bi pomagal k polarizaciji slovenske politike, ker teži k oblikovanju dvostrankarskega parlamenta. Koliko koristi tak korak razvoju slovenske demokracije je seveda veliko vprašanje. Res, da čisti proporcionalni volilni sistem lahko vodi v korupcijo, nejasnosti in zmedo, a čisti večinski sistem se obnese navadno, kjer je demokracija že tradicionalno utrjena, kakor na primer v Angliji ali ZDA. V revolucionarnem obdobju pa se morajo profilirati strank šele izkristalizirati in volilci naj bi imeli več izbire kakor: ali, ali. Primerno je povečati število neposredno voljenih poslancev in na ta način doseči od njih večjo osebno odgovornost do volilcev, a to še ni razlog za uvedbo čistega večinskega volilnega sistema.

Državni zbor sestavljen po večinskih volitvah deluje navadno enotneje in bolj uspešno, a to je mogoče uporabiti v dobro ali v slabo. V sedanjih slovenskih razmerah se ne zdi priporočljivo, da bi stavili na vse ali nič. Za Janševo stranko bi pomenile omenjene spremembe verjetno okrepitev, hkrati pa tudi teoretično težko razumljiv preskok. Vendar evropska zgodovina tega stoletja uči, da je „salto mortale“ iz socialistične leve na skrajno desnico mogoč, čeprav je za celotno družbo lahko nevaren.

Tisti, ki globoko v srcu najbrže ne bi nasprotoval večinskemu volilnemu sistemu bi bil predsednik Kučan. Dvostrankarski parlament deluje bolje v predsedniških kakor parlamentarnih demokracijah. In ker vidi slovenski predsednik, kadar se pogleda v zrcalo, napoleonske poteze, bo gotovo storil vse kar je v njegovi moči, da bi večinskemu volilnemu sistemu pridružil še povečano predsedniško oblast. Zato bo vsako spreminjanje ustave gledal s tiho simpatijo.

Drnovšku in Peterletu, kaj šele Podobniku, taki načrti ne ugajajo, morda iz omenjenih objektivnih razlogov, predvsem pa ker bi na ta način izgnila politična sredina, za katero se potegujejo. Če slednja dva ob vsem tem le opazujeta, kaj se dogaja, pa se zdi, da Drnovšek neopazno že izvaja v svoji stranki lepoto kirurgije, s katero bo skušal zavreti padanje njenega ugleda.

Kot znano, sestavljajo Liberalno demokratsko stranko potomci zgrajenih komunistov, tako imenovani komsomolci, ki so bili znani prej po svojem libertinizmu kakor po liberalizmu. Kako narediti iz teh anarhičnih delčkov spoštovanja vredno liberalno stranko, ki bi jo prepoznali evropski liberalci kot svojo, to je vprašanje s katerim si beli glavo brezizrazni predsednik sedanje vlade. Liberalno mesto v slovenskem prostoru bi pripadalo prej Grosu in njegovim kot komerkoli drugemu. A s kapitalom, ki so si ga nagrabili iz družbenih žepov sinovi in hčere slovenske socialistične elite, se pošteno pridobljeno premoženje kranjskega liberalca ne da primerjati. In celo evropski politiki raje presojajo kapital po količini kot po izvoru. Tako se utegne zgoditi, da bodo drnovškovi liberalci po manjšem simboličnem čiščenju zaplaval, vsi prenovljeni in evropski, v zmerno desničarske vode. Morda ne glavni, a gotovo ne zadnji razlog za tako potezo bi bilo staro, a ne zastarano, sovraštvo med predsednikom vlade in države. Ob tem bosta SKD in SLS vztrajali na sredini, sprti,

dokler ne bosta spoznali obe, da so volilci te sprtosti siti. Ponudba, ki jo je pred dobrim tednom izrekel predsednik SKD, da se je v primeru združitve z SLS pripravljen odpovedati tako predsedstvu kakor imenu stranke, je razveseljiv znak, da se vsaj eden od obeh, zaveda moralne odgovornosti in resnosti časa.

Kakor kažejo razmere danes, se utegne zgoditi, da bomo imeli po volitvah v Sloveniji: evropsko priznane socialdemokrate pod Kučanovim pokroviteljstvom in Kocijančičevim vodstvom, ki bodo še naprej poskušali obvladovati medije; Drnovškove liberalce v vlogi naprednih, velikih kapitalistov in zagovornikov pravne države od jutri naprej; svetovno sprejete krščanske demokrate, ki se utegnejo ob brezpogojni slovensko-evropski državotvornosti, pod silo političnih razmer, kljub jasnemu programu, včasih odločati za pragmatizem; Janševe nacionaliste, ki bodo iskali razumevanje podobnih strank po ostali Evropi, medtem ko bodo skušali na vsak način stopiti iz opozicije v tako ali drugačno koalicijsko vladno v SLS, ki bo (če ne vzame resno Peterletove ponudbe) ne glede na število volilcev še naprej iskala svojo lastno podobo.

Vprašanje je, koliko volilcev bo podprlo tega ali onega. Utemeljeno lahko upamo, da bodo pomladne stranke, kljub vsem brazgotinam, dosegle in presegle parlamentarno večino. To bi omogočilo edino res naravno koalicijsko, ki bi dopuščala svojim članicam zvestobo njihovim notranjim programom in jim nalaga najmanjšo dozo koalicijske pragmatike. Za to seveda ni potreba sklepati predvolilnih koalicij, ki niso v skladu s parlamentarnim sistemom. Primerno pa bi bilo, da bi stranke pomladi skupno nakazale svojim volilcem kaj je tisto osnovno in bistveno, kar se obvezujejo storiti v primeru, da jim ti z večino glasov zaupajo vodstvo in vladno slovenske republike. To je tudi najmanj kar smejo volilci od njih zahtevati.

Od izida volitev, ne od volje tega ali onega politika, je odvisno, če bo slovenska država tudi v novi zasedbi ohranjala spomenike rabljem, medtem ko bo žrtvam očitala revanšizem, ali bo pometala v nedogled umazano in krvavo preteklost pod preprogo brez slehene moralne obsodbe. Ali bo politični in gospodarski kriminal ostajal še naprej neraziskan in nekaznovan? Ali bo postalo sprenevedanje sestavni del, pred pol stoletja obljubljenega, novega slovenskega narodnega značaja? Upajmo, da bo to pot slovenski volilec odločal trezno, odgovorno in brez strahu.

Nemalo volilcev pričakuje od koder koli nekakega sv. Jurija na belem konju, ki bo s sulico prebodel zmaja. Prav bi bilo, da bi si priznali, da ni ne Jurija, ne konja in ne sulice, da pa je zmaj, katerega je mogoče premagati z zvestobo vrednotam in z doslednim in trdnim delom za prenovu v narodu, dan za dnem. Priznati je treba, da so nekateri že stopili na tako nelahko pot.

Seveda bomo med tem doživeli tudi obisk svetega očeta Janeza Pavla II. Do zdaj se vedejo slovenske stranke, bodisi zimske ali pomladne, kakor da je to izključno cerkvena stvar ali kvečjemu še področje Kučanovega protokola. Lepo je, da bo papež potrdil vernike v veri, za kar ni toliko potreba denarnih sredstev kot duha spokornosti. Nič manj pa ne bi bilo lepo, da bi se mu verni in neverni Slovenci zahvalili za odločilni poseg pri doseganju naše državne samostojnosti. Če bo že predsednik države izrazil to okoliščino kolikor mogoče v svojo korist, ali ne bi bilo primerno, da bi vse slovensko čuteče politične stranke (po možnosti vsaj ob tej priložnosti skupno) pokazale narodovo hvaležnost papežu-državniku, javno in na dobro viden način?

JANEZ MARKEŠ

POTRJENA TRAGEDIJA

Če je leto 1990 za Slovence poleg preloma desetletij predstavljalo tudi prelom ideologij ter začetek težko pričakovane samostojne slovenske države, že druga polovica desetletja položaj postavlja v povsem drugačne okvirje. Po zlomu sovjetskega imperija je bilo videti, da demokratične pobude začenejo prevzemati pobudo v vsem vzhodnoevropskem sistemu. Nastajale so nove države, med drugimi tudi slovenska, novo sprejete ustave držav so vsebovale temeljne elemente človekovih pravic, torej temeljne elemente demokracije. Prišlo je do procesa, ki se je uveljavil pod imenom tranzicija, do t.i. prehoda. V političnem delu tranzicije je bilo pričakovati, da se bodo bolj ali manj dosledno uveljavila načela demokratične pravne države, kar bi pomenilo inventuro obstoječega stanja, avtonomijo posameznih vej oblasti (še posebej sodstva) ter, najpomembnejše, svobodo javnega mnenja in tiska.

Tako kot se t.i. slovenska demokracija ni začela na lastno pobudo, saj se je začela kot del globalnega procesa razpadanja komunizma in njegovih ekonomij, tako se je že kmalu tudi izkazalo, da Slovenija ne bo zmogla poti v demokracijo, ki bi se izognila korupciji, politični privilegiranosti in zgodovinskemu kršenju človekovih pravic. Problem se je izpostavil že v prvem izvoljenem parlamentu, ki zaradi tridomnega sistema ni uspel sprejeti podobnega pravnega akta kot češka republika, po katerem je pretekla komunistična vladavina označena za totalitarni sistem, ki ne uživa pravice do pravne kontinuitete, nosilci te oblasti pa se pet let ne smejo udeleževati v politiki in ne smejo biti nosilci javnih ali državnih političnih funkcij. Če so na Češkem to obdobje zdaj vnovič podaljšali, se v Sloveniji soočamo s popolnoma drugačnim, nasprotnim procesom. Privatizacija lastnine, ki je obenem ključ za razumevanje vsega dogajanja, bistveno zabrisuje mejo med starim in novim sistemom, med stari politiki (strankami) ter novimi. Tako kot se po eni strani izbrisuje meja med staro ideologijo in slovensko demokracijo (ka-

kršna koli ta že je), pa zdajšnja oblast namena ogromne količine energije in denarja dokazovanju zgodovinskega dejstva, da revolucije pravzaprav ni bilo, da je bila to le stranska in nepomembna komponenta vsenarodnega boja proti nemškemu okupatorju. Vsa dogajanja zadnjih petdesetih let so bila v bistvu priprava na slovensko demokracijo, ki jo imamo zdaj, če pa je kdo deloval v komunističnem sistemu, je to vedno delal tako, da je bilo v korist Slovenije, poudarjajo znova in znova. Skorajda vsak pomembnejši politični govor vsebuje elemente narodnoosvobodilnega odpora, o komunizmu se skoraj ne sme govoriti, če ne želite dobiti etiketo ekstremista. Če omenite kar koli v povezavi s tem, vam rečejo, da se nazaj ne smemo ozirati, češ, kar je bilo, je bilo, zdaj moramo gledati naprej, v gospodarsko rast, v nova vedra obzorja demokracije.

Bistvena ugotovitev torej je, da zdajšnja oblast bistveno obvladuje proces preobrazbe slovenske družbe, in druga bistvena ugotovitev je, da za ta proces potrebuje nekoga, ki izbrisuje njihovo podobo reformiranih komunistov. Zdi se, da je to najmočnejši, če ne celo edini razlog za t.i. veliko koalicijsko združeno listo, liberalnih demokratov in krščanskih demokratov. Z drugo besedo povedano, nekdanji komunisti in Drnovškovi LDS, nekdanji podmladek, bi lahko sestavil večinsko vlado brez SKD, vendar potrebuje evropsko blagovno znamko, z njihovo tradicionalno povezanostjo s katoliško Cerkvijo pa zabrisujejo sledi nekdanje brutalne ideološke diktature. V nekem smislu demokracijo razumejo kot modernizirano bipolarnost med klerikalci in komunisti, ki postane moderna, ko izbrušijo robove, ekstremne pomakne v politično sredino, iz nje naredi parlamentarno volilno enolončnico, vse druge stranke levo in desno od sebe pa razglasi za ekstremistične. Usoda slovenske demokracije je torej bistveno povezana z vprašanjem krščanskih demokratov, zato v vladi in v politiki uživajo zelo veliko pozornost. Drnovšek jim namenja soraz-

merno ugodne položaje, ki pa po pravilu nimajo večje teže pri pomembnejših družbenih procesih. V primerjavi s tem, kar na ravni družbe in demokracije preprečujejo, je plačilo za sodelovanje v teh procesih sorazmerno zelo nizko.

Posledica tega umetnega procesa, in to želimo v pričujočem spisu izpostaviti, je dejstvo, da v aktivni slovenski družbi bolj ali manj zmanjkuje prostora za tiste, ki so po takem ali drugačnem spletu okoliščin postali del političnega eksila. V največji meri to zadeva argentinske Slovence. Kolikor nekdanjim komunistom uspeva revolucijo preobraziti v narodnoosvobodilno borbo, toliko bolj Slovenci, ki so imeli v svojem programu antikomunizem, postajajo zgolj sodelavci okupatorja. Tragedija, ki v slovenski zgodovini najbrž nima primerjave, se v t.i. demokraciji ponavlja in potrjuje. Gre skratka za širši proces, ki zaradi svojih zakonitosti potrebuje žrtve, najde pa jih med tistimi, ki se po tradiciji ne morejo braniti. Tudi drugi Slovenci po svetu so žrtve slovenskega izolacionizma, ozke tranzicije in redistribucije komunistične elite. Zdi pa se, da je največji kulturni in politični udarec namenjen najbolj argentinskim Slovencem, ki so dosegli najvišjo stopnjo kulturne in politične avtonomije izven Slovenije. Problem se kaže na različnih ravneh. Najbolj zaostrena je politična raven, kjer ni kompromisov. Druga raven je denacionalizacija, ki je kot prva oblika privatizacije postala predmet zavlačevanja in v marsikaterem primeru nepravilnost potrjuje in podvaja. Tretja raven so državljanstva in druge pravice, vključno z volilno. Državljanstva se rešujejo počasi, ene, takorekoč najpomembnejše volitve (zaradi privatizacije) so že minile brez organizirane volilne pravice Slovencev po svetu. Spmembe, kakršne koli so bile in kakršne koli še bodo, ne zadevajo bistvenih družbenih premikov, tam, kjer bi do njih lahko prišlo, pa naj so še takšen pogoj za demokracijo, prihaja do bistvenih zavlačevanj.

Petdeseta obletnica padca fašizma je pomenila bistven premik v tej smeri. Bilo je

eno samo oziranje nazaj in teptanje ljudi, ki so bili že poteptani. Ko razmišljam o usodi argentinskih Slovencev, ne razmišljam več toliko, kdo in kako je imel pred petdesetimi leti bolj prav. Zločin je zločin, nasilje pa nasilje, tu so komunisti pokazali, da so vemojstri. Vse bolj se mi zdi, da je usoda argentinskih Slovencev bistveno povezana s poslušnostjo katoliški Cerkvi in odločitvami nekega dela politikov, ki v obdobju brutalnega komunističnega nasilja niso znali vleči najbolj posrečenih potez. Bolj kot o tem razmišljam o posameznih usodah ljudi, ki imajo samo eno življenje, tako kot jaz, in ki ga bodo do konca preživeli v nekem krivičnem izgnanstvu, ki si ga niso izbrali sami in ki ga v bistvu ne morejo izbrisati niti v samostojni slovenski državi in v demokraciji, v katero so verjeli vse svoje življenje. Če bi bil jaz zavezan takim idealom, mislim, da bi me tako razočaranje zlo-milo. Ko sem Johna Corselisa pred letom dni v Avstriji vprašal, ali verjame, da so bili slovenski protikomunisti izdajalci, mi je odgovoril približno takole: Nikakor, bili so samo dobri katoliki. Cerkev, ki je Slovence moralno zavezala boju proti brezbožnemu komunizmu, nikoli ni prav jasno prevzela odgovornost za tedanje odločitve in oprala ime svojih vernikov, ki so poslušno branili neke ideale, o katerih se danes nihče ne pogovarja, po spletu zgodovinskih okoliščin pa so bili obtoženi za izdajo drugih idealov, ki v bistvu zanje nikoli niso bili sporni. Še več, ti verniki ostajajo brezprizivno zvesti tudi v babilonski sužnosti.

Nadalje odiranje ljudi s tako kruto usodo ne glede na ideološko ozadje pomeni civilizacijsko katastrofo. Ko zvoni Slovincem po svetu, zvoni predvsem Slovincem v Sloveniji, če parafraziram Hemingwaya. Tega se v Sloveniji ne zavedajo. Toda moj namen ni zarisovati usodo Slovencev doma. S tem spisom se želim ograditi od procesov, ki diskvalificirajo pomemben del narodovega telesa. Ne glede na vprašanje, koliko se lahko povsem strinjam s političnimi, kulturnimi, družbenimi ipd. pogledi Slovencev po svetu, pa moramo izreči spoštovanje pred stoičnostjo izgnanega sočloveka, ki bo, kot vse kaže, svojo krivico nesel v grob. Pred tem bivanjskim argumentom postane nemočen. Naj mi bo dovoljeno, da to povem javno.

Trajen spomenik za papežev obisk

Kot smo že poročali, se je ljubljanska stolna župnija odločila, da bo za papežev obisk napravila nova bronasta glavna in stranska vrata v stolnico.

Delo je bilo zaupano kiparjema Tonetu Demšarju in Mirsadu Begiću. Modeli so že pripravljeni za vliv v bron. Zaradi zanimivosti in pomembnosti jih prikazujemo našim bralcem:

Glavna vrata je napravil kipar Demšar in je na njih predstavljeno 1250 let krščanstva in slovenske zgodovine.

Spodaj levo se prične ta zgodovina s pokristjanjenjem knezov Hotimirja in Gorazda. Desno je množica Slovencev, ki poslušajo škofa sv. Modesta ob knežjem kamnu, v ozadju Gospa Sveta. Na sredi levo sta misijonarja sv. Ciril in Metod, ob njima piše menih Brižinske spomenike. Desno stropno rebro s sklepnikom prikazuje veliko vlogo redovnikov v naši zgodovini. Še višje desno turški vpadi, ki so se jih lahko obranili Slovenci le za tabori (Hrastovlje), na levi pa kmečki upori in plemiška vojska. Zraven prva knjiga v slo-

venskem jeziku. Zgoraj so reformator škof Tomaž Hren, svetniški kandidat in vzgojitelj škof A. M. Slomšek ter misijonar F. Baraga. Najnovejšo dobo uprizarja čisto pod vrhom množica, ki pada v brezno in ki spominja na tragedijo Kočevskega Roga pa vseh vojnih žrtev.

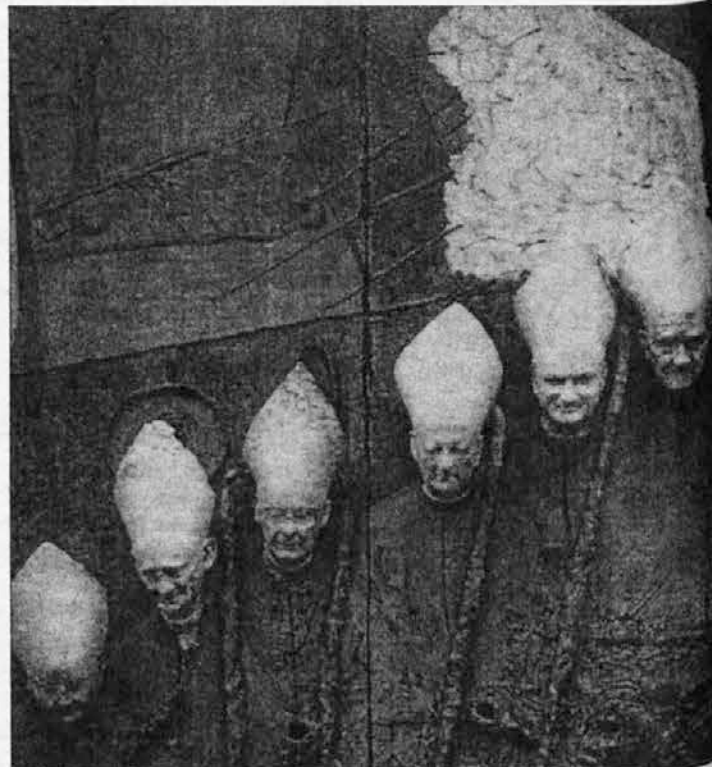
Simbolna vrata se zaključujejo s prikazom osamosvojitve ter podobo papeža obiskovalca.

Za stranska vrata je kipar Begić opisal zgodovino ljubljanske škofije v XX. stoletju. V sredi so portreti zadnjih ljubljanskih škofov: Od desne nadškof A. B. Jeglič, nadškof A. Vovk, škof G. Rožman, nadškof J. Pogačnik, nadškof L. Šuštar ter škof S. Lenič, pod njimi je poveljčano Kristusovo telo, še v povojih.

Nad vsemi pa

kraljuje Marija Pomagaj, ki tolaži Slovence v trpljenju (truplo).

Umetniško in religiozno delo, ki je v sebi povzelo svetno in versko zgodovino Slovencev, tako od pričetkov do zadnjih, tako težkih časov.

REZI MARINŠEK

TAM DALEČ...

„Poglej, mačice!“ je vzkliknila Helenca in tekla k vrbovem grmu in si jih nabrala lep šop. „To jih bo mama vesela!“ Tudi Nadica si jih je natrgala. Veseli sta se vrnili na pot, bili sta že blizu doma, a kar ni se jima dalo zapustiti zeleno polje, kjer so poganjale prve cvetice in kjer so ptički peli. Sedeli sta v parku, v zatišju so že zacvetele trobentice. Kar čez noč je prišla pomlad. V gori so se tu ta pa tam še videle bele lise, vendar je imelo sonce vsak dan več moči. Vrane so krokale ob Obrhu, ptice selilke so se spet vračale in popravljale stara gnezda. Fantki so opazovali postrvi v tolmunu in ugibali, kako bi jih ujeli. Lepa bo velika noč, so sodili ljudje in matere so imele vsak dan več dela. Klicalo jih je delo na vrtu, čakalo jih je splošno velikonočno čiščenje, pregledovale so mesenino, ki je visela v shrambi, nabirale jajca in se jezile na lene kokoši. Pozno je prišla pomlad, kar ni je hotelo biti, zdaj pa se je vse delo nabralo na kup. Kmečki fantiči so zjutraj, še pred šolo pasli krave, pa morda še popoldne, deklice so tekale po vodo in pomagale materam. Odrasla dekleta so naganjale šivilje, da bo ja za praznike končana obleka. V bližnjem mestecu so trgovci prodajali svojo robo. Tudi tam so dekleta hotela biti nova, ne le v obleki, ampak tudi čevlji so morali biti novi, po modi, pa seveda frizura. S kolesi so se vozile v drug, nekaj večji kraj in tam so uredile, kar se pri njih ni dalo.

V pritličju je zagrmelo bobnanje. „Cigani!“ so klicali otoci in tekli na dvorišče. Res, prišel je cigan z medvedom, suhim in lačnim, tudi ciganu so se oči lačne svetile. Na verigi privezanega medveda je peljal na veliko dvorišče, bobnal je in medved je plesal. Počasi se je vrtel v krogu, otroci so ga radovedno, a tudi strahoma opazovali. Tudi matere so se približale, vrgle nekaj drobiža v pripravljeno posodo, medvedu pa so ponujale konce kruha. Hlastal je za njimi, ali cigan mu jih je vzel in jih vtaknil v torbo, ki mu je visela na plečih. Naenkrat

je medved poskočil, veriga je padla ciganu iz rok in medved je tekla čez dvorišče in prehod in se izgubil v parku. Cigan je tekla za njim, vpil in klet, otroci so se iz strahu poskrili po hodnikih in si šepetali, kaj bo iz tega. Govorili so, da je cigan medveda ujel že na koncu parka in se ni potem več vrnil.

Čez nekaj dni pa se je blizu glavnih vrat spet oglasilo bobnanje. Spet so otroci morali po stopnicah, a niso ugledali cigana z medvedom, ampak vseh muh polno Kram-povo Melito, ki je ritmično udarjala po stari skledi brez roč in glasno pela: „Svi cigani sveca slave, čavrole, čavrole, čavro ljudske patočbine, čavrole...“

Neverjetno, kako je stara skleda imela resnični prizvok bobna, da je Lejla kar strmela in ni mogla verjeti, kaj vse Meliti pride na misel.

Ulil se je dež, topel, pomladanski in otroci so se postavili pod kap, da so bili vsi premočeni. To so se mame jezile in jih hitale preoblačiti in jim govorile. Otroci so si želeli hoditi bosi, kar je bilo po starših strogo prepovedano. „Ko bo zemlja blagoslovljena,“ so matere obljubljale.

Ko je Lejla tekla po hodniku, jo je poklicala šivilja Valči. „Daj, pomeri to obleko, tista punčka je tvoje postave.“ In je pomerila in v zahvalo je smela pobrati „flikice“ po tleh, iz katerih je potem sešila perilo svojim punčkam.

Za veliko noč so se študenti pripeljali domov. Mlajši bratje in sestrice so jih opazovali z nekim spoštovanjem, ali oni so se malo zmenili zanje. Bili so družba zase, zbirali so se pri Krampovih, v tako imenovani fantovski sobi ali pri Žargijevih. Bilo je smeja in šal in vesela jih je bila donna Anita, mati slavne šivilje Valči. Bili so njeni vitezi in oprodi in ona jim je podarila čokolado ali kaj drugega. Vkljub hčerinemu poklicu je nosila obleko skoraj do tal, nabrano v pasu in visoko spodrecano. Povrhu je imela predpasnik, na tega je obesila

kuhinjsko serveto in čez njo še pomivalko. Bila je original, a nihče se ni norčeval iz nje. S smetišnico in metlo v roki je pobirala konjske odpadke in z njimi pognojila svoje rože. Imela jih je vsepolno po hodniku, kakor tudi drugi. Med drugim je imela velik kaktus, česar zlepa nisi videl. Helenčina mama pa, ki je bila Primorka, je imela v loncu posajeno limono, ki pa nikoli ni cvetela.

Zvonovi so šli v Rim, pri oltarju se je oglašala raglja. Ljudje so se pobožno zgri-njali pri božjem grobu v stranski kapeli, kjer je bila na odru krsta, ob njej so stale palme in gorele sveče. Cerkev je bila polna pri obredih velikega tedna. Vsi so pustili delo in se spominjali Jezusovega trpljenja. Na veliki petek je vladala tišina in delalo se je le nujno potrebno. Na veliko soboto so pri fari in pri vaških kapelicah imeli blagoslov jedil, Vaška dekleta so prinesla polne ce-karje, pokrite z lepimi prti in po blagoslovu tekale domov. Verjele so, da katera bo prej doma, tista se bo prva poročila. Potem pa je prišlo Vstajenje! V zgodnjem nedeljskem jutru se je vila dolga procesija po otoku in kakor so Krampovi živeli kilometer proč, so le na oknu, ki je gledalo v mestece postavili križ in prižgali sveče.

Na velikonočno nedeljo ni bilo obiskov. Niti otroci se niso družili. Obiski so se vrstili na velikonočni ponedeljek. Deklice so si kazale lepo pobarvane pirhe, vse porisane, da jih je bilo škoda pojediti.

Po praznikih so se študenti spet poslovili.

Na Kičerju, najvišjem vrhu Opatove gore je stal velik evharistični križ. Ko so ga postavili, je kaplan na prižnici razlagal, kako stoji na najlepši točki, saj od tam se ni videlo le mestece in pragozd za njim, Krakovo, ampak po vsem Krškem polju. Vendar je nekatere bodel v oči. Nekega jutra ga ni bilo več, našli so razbitega, vendar so verni ljudje postavili novega. Tudi ta je bil velik in lep, a končno je tudi tega doletela enaka usoda!

Spet je deževalo in Krka je prestopila svoje bregove. Ni le preplavila mestece, ampak tudi travnike in polja naokoli. Navadno je voda vdrila najprej pri glavnem oltarju farne cerkve svetega Jakoba, preplavila vso cerkev in naprej po otoku. Avtobus je še priplaval do roba mesteca, tam pa je obstal. Nekaj dni so bili meščani odrezani od ostalega sveta. Že navajeni, si niso delali prehudih preglavic. Nedeljska maša je bila v župnišču v nadstropju v kapelici svete Ane, meščani so se vozili s čolni po cestah in stanovali na podstrešju. Čakali so sonca, da se je Krka spet umirila in se vrnila v svojo strugo. Otroci so šli spet v šolo in se po bližnjih vračali domov. In vedno bolj je sijalo sonce, vedno bolj so peli ptički in so cvetele rože. Travniki so bili posejani z marjetami in zlatkami in še s tolikim drugim cvetjem. Kmetje so obdelovali svoja polja in molili za lepo vreme...

Taborjenje Mendoza 1996

Končno sem se spravila pred računalnik in prepustila sreči mojih prstov pripovedovanje nešteto lepih avantur, ki smo jih preživeli v Mendoza.

Kje naj pričnem? Franci Cukjati je imel na skrbi organizacijo taborjenja; komaj se nas je nekaj zbralo in... kupili smo vozovnice in na pot. Nekateri smo šli z avtom (to smo bili, jasno, prostovoljci), drugi pa lepo in udobno stegnili svoje noge v avtobusu. Tisti, ki smo šli z avtom, smo se vrstili, in tako je vsak prijel za volan Francijevega 504 diesel, medtem ko so drugi spali. Trinajst ur in bili smo sredi prekrasne jutranje pokrajine. Sonce se je dvigalo nad Predkordiljero in pozdravljale so nas polne trte, pripravljene, da nas okrepečajo z najboljšim „Torrontesom“.

Bila je lepa čeprav mala skupina. Šli smo Tone, Sonja in Ale Zarnik, Marjan in Martin Stanič, Sonja Avguštin, seveda Franci in moja malenkost. Razumeli smo se zelo dobro, se veliko smejali, klepetali, hodili, jedli in pili...

Prva postaja: Slovenski dom v Mendoza. Srečali smo se z dvema planincema iz Slovenije. Na kolesih sta prišla do Mendoza iz Buenos Airesa in gresta od enega oceana do drugega, in ker je Aconcagua ravno na poti, jo bosta malo obiskala. Bili smo skoraj oba tedna skupaj; vedno smo se kje srečali: mi na potepu, oni na aklimati-

zaciji. Na koncu smo postali kar prijatelji!

Že prvo noč sta nas prišla obiskat Karlo Pregelj in Franci Mugerli. Prišla sta namreč z jeepom in ker je vsaka minuta zlato, smo bili še isto noč kar v hipu (in brez bencina) na Cerro de la Gloria. Deset lumpov je zdržal jeep, pa bi jih lahko še več, če bi bile naše „telesne mase“ manjše. Ta biser nas je peljal pa tako hitro, da smo Sonjo skoraj izgubili na nekem ovinku, ko so se vrata kar na lepem odprla. Tone pa, ki se je držal z eno roko in z nogo opiral na odbijač, pa se je učil letenja po zraku.

Nakupili smo vse potrebno za dva dva dni taborjenja in šli s Francijevim 504 in z jeepom v kanjon Atuel. Potresi, suha zemlja in reka in drugi „klimatski razlogi“ so naredili 60 km dolg kanjon. Cesta pelje čisto ob reki, ki ima na obeh straneh velikanske stene. Na desno in levo se vidi rdeče rjavkasto kamenje in zelena reka na dnu. Ogledali smo si ta prelepi naravni čar iz jeepa, to se pravi, kot v filmu! Najedli smo se prahu in vetra in vseh sort mrčesa, ki je letalo po zraku! A bilo je enkratno! Kamor smo pogledali, so se odpirali novi razgledi in tudi nove dogodivščine! Kako naj vemo, da nas Karlo ne vleče za nos? Dokazal je, da je njegov jeep res 4x4. Sredi poti nekje je podoba svetega Frančiška, sezidana na visokem kraju, do katerega lahko pridemo po pol metrskih stopnicah. Karlo pa pripravi

prestavo in že se jeep kobaca po stopnicah. Prepričani smo bili, da je res 4x4, ko smo ga videli, kako se premetava, medtem ko njegov sofer od sreče in veselja maha v znak zmage!

300 km in bili smo na prostoru, kjer smo postavili šotore. Imeli smo lep razgled: visoka drevesa, reko, skalovje in gore. Bili smo tam tri dni in dve noči. Plezali smo po majavih skalah na rahli suhi zemlji in ni manjkalo tistih, ki smo bili opraskani, če že ne pošpikani z bodicami. Če gledam nazaj, je bilo res nevarno, posebej ker smo plezali tudi ponoči. Ko smo imeli že zadosti hribov, smo šli k reki. Kaj je lahko lepšega kot križati reko na žici s klinom ali pa brez nje? Fantje so izumili adaptacijo planinskega klina, da so lahko križali z njim reko, a to samo na eno stran. Že na oni strani pa so začeli občudovati deročo, globoko reko, polno skal in vrtincev. Slika pa je izgledala tako: na enem obrežju dekleta, na drugem fantje. Na eni strani so se analizirale strateške točke križanja reke, na drugi pa so se dvigale molitve k Bogu in angelom varuhom za naše „Indiana Jones“.

Končno se je Tone okorajžil in čeprav je imel že precej žuljev na roki, ki si jih je obvaroval z robcem, je počasi nihal na našo stran. Pa kaj, ko je že na pol poti izgubil robec in žica ga je pekla. Njegov obraz se je začel krčiti na vse načine, mišice našega Ramba so se zastonj napenjale... pot nazaj je bila neskončna. Reka pa je kar lepo naprej drla in ga vabila, naj okusi njeno svežo vodo, polno skritih globokih jam in zani-

mivih vrtincev. Tako je visel naš ubogi Tonček na žici življenja in smrti. Zaslutili smo njegov eksistencialni problem in ga vzpodbujali. Vpili smo, mu dajali nasvete... samo da bi prišel do brega. Bil je že skoraj na trdnih tleh, ko mu skočim na pomoč in mu dam roko. Moja roka se steguje, druga se trdno drži skale, oči pribito strmijo v njegove... čisto malo še manjka in ga dosežem... nič, skoraj ni razdalje med nama, Tone pa se bojuje, da si reši življenje... „Daj mi roko!“ in ko se že skoraj drži, njegovi prsti začenjajo popuščati... in popustijo...

Tone pade v vodo... „končano njegovo je in marsikatero življenje...“. Vsak zase (pa ne, da bi se kaj zmenili) začnemo moliti. V takih trenutkih je neverjetno, koliko in s kakšno vero lahko človek zmoli vse molitve k angelu varuhu in vsem svetnikom, da nam priskočijo na pomoč. Padel je čisto ob robu skale, tako da smo mislili, da se je obnjo udaril in je v nezavesti. Pet sekund ni bilo nobenega utripa življenja v reki. Čas se je za vekomaj ustavil, gledali smo gor in dol po reki, kje se bo prikazal. Deset sekund je od padca in... zagledamo... kapico. Kje je Tone? Malo naprej po kodraste temne lase, ki so obdajale preplašen Tonetov smrtno blede obraz. Si si kaj zlomil? Si se udaril? Ti pomagam? Čisto smo ga zbegali z vprašanji in še preden smo ga nehalo spraševati, je že bil zunaj. Živ in cel!!!

Padel je, vrtinec ga ni pustil gor in ga vlekel na dno, saj mu njegove usnjene copate niso nič pomagale. Vedno temnejše je bilo — je potem pravil — a plaval sem in

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE
GOSPODOVEGA VSTAJENJA
VOŠČI VSEM ROJAKOM

ZEDINJENA SLOVENIJA

SLOVENSKI DOM CARAPACHAY

želi vsem rojakom
blagoslovljene velikonočne praznike

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

vošči rojakom v tujini in domovini

blagoslovljene praznike Kristusovega vstajenja

ROJAKOM TU IN PO SVETU ŽELI
BLAGOSLOVLJENO
VELIKO NOČ

Društvo Slovenska vas

Društvo Slovenska pristava

želi
vsem članom, prijateljem in znancem
blagoslovljene velikonočne praznike

Velikonočne praznike
vsem članom in prijateljem
želi

SLOMŠKOV DOM

NAŠ DOM - SAN JUSTO

vošči vsem članom in prijateljem
srečne in blagoslovljene
VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Vesele praznike Gospodovega vstajenja
in blagoslova vstalega Zveličarja
želimo vsem rojakom v Argentini

Izseljensko društvo Slovenija v svetu
Štula 23, 1210 Ljubljana - Šentvid

Vsem Slovencem v Argentini
želi blagoslovljene velikonočne praznike

veleposlaništvo Republike Slovenije v Argentini

„Nikoli več velikega petka za slovenski narod, temveč samo resnično »Vstajenje«
in zmaga dobrega nad zlim. Rane, ki jih je zlo prineslo slovenskemu narodu,
se še ob »Vstajenju« vidijo in bolijo.“ Daj Bog, da bi se kmalu zacelile.

To so moja velikonočna voščila slovenski državi in vsem rojakom
tako v domovini kot v zamejstvu in drugod po svetu.

VINKO LEVSTIK

Gorica - Italija

PALACE Hotel
Corso Italia, 63 - 34170 GORIZIA
Tel. 0481/82166 - Fax 31658

Hotel EMONA
Via Statilia, 23 - 00185 ROMA
tel. 06/7027911 - Fax 7028787

Blagoslovljene velikonočne praznike želi vsem rojakom

dr. Andrej Fink

Odvetnik - Uradni prevajalec za slovenščino

Civilne, kazenske, trgovske zadeve. Delovna razmerja.
Posvetovanje. Zapuščine.

Larrea 929 - PB "A" Tel. 961-2163 - (1117) Capital Federal
Ponedeljek, sredo, četrtek od 16. do 20. ure.

Srečne in blagoslovljene velikonočne praznike
vam želi

ORGANIZACION LOBODA

ZAVAROVANJA

Sarmiento 385 - 1. nadstr. pis. 10 - Capital Federal - Tel. 325-2127

Kreditna zadruga SLOGA in Mutual SLOGA

Bmé. Mitre 97 Tel. 6586574/654-6438 Ramos Mejía

voščita vsem svojim članom
in prijateljem v Argentini in po svetu
za velikonočne praznike
veliko blagoslova, zadovoljstva in miru!

bral na vse strani v diagonali in prišel sem na obrežje — se je potem bahal —... Od-dahnili smo se in prišli do zaključka, da se je znova rodil.

Ostala dva pa sta prišla nazaj s klinom. Za primer, da bi se kdo utrudil, pa sta bila privezana na vrvi. Ko smo bili že vsi na varnem skupaj, smo jo hitro pobrisali čim dalje, da se ne bi še nam kaj takega pripetilo.

Zvečer je bil kres, ogenj, mate... V srcih smo bili srečni, nobeden pa ni spregovoril besede o „anekdoti, ki se je srečno končala“.

Naslednji dan spet na pot in v dom; poslovali smo se od Karla in Francija, ki sta nadaljevala svojo pot v Bariloche. Kot po navadi nekateri na avtobus, drugi na 504. Prispeli smo v Uspallato, 100 km severozahodno od Mendoze proti Čilu. Uspallata je vojaško mesto. San Martín je imel tam svoj tabor vojakov, ko je šel v Čile. Bili smo tam toliko časa, da smo lahko okusili večerni hlad, ki nas je premrazil. Čajček, aspirin in spat.

Nato smo jo popihali na Penitentes. Čudoviti razgled. Kar hitro smo udrli v slovensko planinsko kočjo, ki so jo postavili Mendoščani. Kdo bi lahko sedel in se ne gibal v tako čudoviti naravi? Šli smo peš do Cristo Redentor iz Las Cuevas. To je dobrih 8 km, iz višine 3000 m nad morjem do 4200 m. Višina se kar čuti in mraz tudi, saj smo kot nori taborjani šli v kratkih hlačah in le jopičem. Zmrznjeni smo dospeli do Kristusa: Hitro smo se zatekli v zapuščeno gostilno in si tam prižgali ogenjček. Najedli smo se in se greti. Tako se nas je počasi nabralo okoli 30 ljudi. Klepetali smo in kot dobri Argentinci pili mate in jedli „facture“. Ko smo se okrepčali na račun komaj poznanih avanturistov, smo se šele zavedli, da smo na meji s Čilom. Izpolnila se mi je želja: pres-topila sem mejo in bila tudi v Čilu!!!

A kaj, ko je človek na vrhu, mora tudi dol. Ne da bi kaj mislili, smo kar začeli pot nazaj. Dobra družba ne pusti, da bi kdo zajamral, in smo bili kar na lepem v Las

Cuevas. Priti pa je bilo treba še do kočje! Še nekaj kilometrov. Francija smo poslali štopat z njegovo uniformo in res se mu ni bilo treba dosti siliti! Dobil je prevoz in nas tako rešil hoje. Mraz nas je mučil, ko smo zagledali Puente del Inca. Ko je Franci povedal, da so tam zdravilne toplice, smo že vsi čepeli notri in si greti noge!

Naslednji dan pa že nazaj v Uspallato. Težko smo zapustili gore in prelepe hribe. Kaj se je zgodilo zanimivega? Tone si je skoraj odrezal cel prst, ko je pekel asado. Pustil je sledi krvi po celi Mendozi; Tone bi skoraj padel iz skal, ko je skušal priti do vrha; Francija bi kmalu pustili za vedno v Uspallati, če Tone ne bi dobil sončarico in bi mu ne izmerili pritiska. Marjana bi lahko dajali iz kože, pa se ne bi zavedel, ker ga je sonce čisto ožgalo in ga je bilo več olupljenega kot pa celega. In še in še...

Naredili smo še dva izleta: Camino del Inca in pa Villavicencio. Prva je pot, ki so jo Inki naredili, da so povezali svoja naselja. Ta

pot še danes obstaja in veže Čile s Perujem. Villavicencio pa je kraj sredi predkordiljere, kjer izvira mineralna voda. Villavicencio je zgradil tam hotel in nastal je turistični kraj. Pot, ki pelje tja je zelo lepa in razgled še lepši. Šli smo v stare zapuščene rudnike zlata in si privoščili nekaj trenutkov iskanja zakladov!

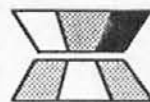
Utrujeni, umazani, čisto zbiti a polni doživetij smo se 16. februarja vrnili v Buenos Aires, še prej pa smo pozdravili Mendoščane, ki so nas obdarili z dobrimi krofi za na pot. Mendoza je res lepa, kraj so super, ljudje in dobra družba pa vedno še olepšajo kar nam je Bog dal, da uživamo in znamo dobro uporabljati...

Nasvidenje drugo leto!

Posebno zahvala velja Franciju Cukjati za dolgo voljo, uspešno organizacijo taborjenja in za neštete nasvete, ki smo jih prejeli ob tabornih urah.

Hvala lepa!

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Krsta: V župni cerkvi sv. Miklavža v San Justo je bil krščen Luka Nikolaj Lesovec, sin Lojzeta in Terese Hanjže. Botrovala sta Jorge Alberto Hanjže in Elba Chayle por. Leskovec.

2. marca je bil krščen v lurski cerkvi v San Justo Ivan Martin Kržišnik, sin Jožeta in Leje roj. Goršič. Za botra sta bila Marija

Belič roj. Kržišnik in Robert Dodič. Krstil je Toni Bidovec.

Srečnim staršem naše čestitke!

Smrt: V San Martinu je umrla Neža Potočnik. — Naj počiva v miru!

Nova diplomanta: Na buenosaireski fakulteti je zaključil študije in postal arhitekt Javier Leopold Eiletz.

Na buenosaireski univerzi je končal študije in postal industrijski inženir Karel Čater.

Čestitamo!

Slovo od svetovnega popotnika

12. decembra 1995 je odšel k Bogu veliki svetovni popotnik župnik Vinko Zaletel. Zibelka mu je tekla v Št. Vidu nad Ljubljano. Leta 1936 je bil posvečen v duhovnika in nato služboval v Ljubljani kot kaplan in veroučitelj. Po končani drugi svetovni vojni je odšel na Koroško, skozi pet let je bil dušni pastir v Št. Jakobu, pa tudi za druge fare je imel čas kot so Rož in Podjuna. V Vogrče je prišel leta 1957 in tam ostal do svoje zadnje ure.

Vzljubil je Koroško kot svojo drugo domovino, delal je mnogo za svojo slovensko skupnost, njegova kultura in versko izobraževalna kultura se ne da opisati na kratko. Velik del njegovega delovanja je posvetil režiji na raznih amaterskih odrih, čeprav ni bil poklicen odrski ustvarjalec; s svojim talentom, z izkušnjo in s trdim delom je dosegel lepe uspehe. Najbolj uspešne uprizoritve so bile „Miklova Zala“ (1962), Vombergarjev „Martin Krpan“ (1967) v celovškem Mestnem gledališču (z njim je gostoval tudi v Sloveniji) ter misterij „Brezmadežna“.

Imel je tudi smisel za časnikarstvo, sodeloval je v Našem tedniku, tudi še takrat ko mu je bolezen vedno bolj jemala vid. Doma in po svetu so ga poznali kot človeka, ki ima fotoaparat obešen okrog vratu. Slikal ni samo Koroške, slikal je vse, kjer je hodil. Tako se je nabralo okrog 30.000 dia pozitivov, od katerih 1.000 samo s Koroške.

Njegova skioptična predavanja so legenda, z njim je obiskal domala zadnji kotiček dvojezičnega koroškega ozemlja in tako posredoval slovensko izobraževalno kulturo tudi v takih krajih, kjer so bili docela prepuščeni nemškemu vplivu. Bil je tudi prvi na področju izobraževanja odraslih. Za ves svoj trud je dobil pred 10 leti Tischlerjevo nagrado.

O svojih potovanjih po svetu je napisal tudi knjige, jih opremil s fotografijami, ki jih je sam posnel.

Tudi k nam v Argentino je prišel večkrat, vsakič s svojim fotoaparatom in s slikami. Takratni otroci nismo še vedeli za računalnike, ne za televizijo ali kino, smo pa vandrili z njim po svetu, ko je g. Vinko kazal slike iz Afrike, Evrope, Koroške, Slovenije. Šege in navade iz raznih krajev, vse si videl in vsaka slika je imela svojo razlago; narava, živali, ljudje so nam risali svet. Slovenci iz Argentine smo vedeli, kaj delajo Slovenci v Evropi ali misijonarji v Afriki, vedeli smo, da nismo sami, da so po svetu tudi Slovenci, ki prav tako kot mi živijo in delujejo po slovensko, tako kot mi v tujih okoliščinah.

Z vašim zgledom smo takratni otroci doživeli in se naučili, kaj je ljubezen do sočloveka in do Slovenca. Za vsak Vaš obisk, za vse Vaše razlage in za Vaše potrpljenje: Hvala Vam!

D. A.

Mogoče vas bo zanimalo...

— da so sinagogo, judovsko cerkev, v Murski Soboti leta 1945 podrli komunisti...

— da je bil med organizatorji sramotnega pustovanja v Ajdovščini tudi diplomiranec iz literarnih ved...

— da smo Slovenci poleg Izraelcev eden redkih narodov, ki nimajo svojega preklinjanja (Izraelci preklinjajo po arabsko, Slovenci pa po srbsko in italijansko)...

— da je Demokratična stranka levice, naslednica Komunistične partije Italije, prodala svojo palačo v ulici Botteghe Oscure v Rimu za 65 milijard lir...

— da bo pri celjski Mohorjevi družbi izšel roman ameriške Slovenke, povojne emigrantke Mare Cerar Hull, o dogajanju v poletju 1945 v območju Domžal

Mladika - Trst

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

(Nad. z 2. str.)

sistem je v popolni krizi. V eni sami jetnišnici (Olmos) je zaprtih 3334 jetnikov, ko je predvideno, da jih morejo ti prostori vsebovati le 1700. Od celotnega števila zaprtih jih komaj 30% ve, koliko časa bodo v ječi, ostali še čakajo sodbe. Kakih 2500 jih je zaprtih po raznih policijskih postajah, ker v ječah ni več prostora. Večina kaznjencev je s področja Velikega Buenos Airesa, kjer je v zadnjih letih različni kriminal narastel za 11% in kjer se na 2 odstotkih provincijskega ozemlja nahaja devet milijonov prebivalcev. Vsi so vedeli, da bo prišlo do požara, a nihče ni vedel, kako ga preprečiti; tudi ne, kako ga sedaj gasiti. Srednja starost jetnikov pa nenehno pada. Leta 1984 je bila 31 let. Danes je že 21.

Ker je poštna uprava povišala poštnino za časopise v Argentini za 100%, za inozemstvo pa do 200%, prosimo vse naročnike, ki prejemajo Svobodno Slovenijo po pošti, da po svojih možnostih prispevajo za tiskovni sklad, drugače bomo prisiljeni naročnino povišati.

UPRAVA SVOBODNE SLOVENIJE

izvaža veliko po Evropi, iščejo pa tudi novih trgov na Poljskem in v bivši Sovjetski zvezi. Z odpravo embarga ostalini Jugoslavije upajo spet pridobiti srbski trg, kjer je njihova znamka znana in iskana.

LJUBLJANA — Po poročilih slovenske policije je lani zaradi prometnih nesreč umrlo 415 ljudi, kar je 90 manj kot leto poprej. V povprečju je to 207 mrtvih na milijon prebivalcev, kar pa je precej več kot pa število mrtvih na cestah drugih evropskih držav. Kot sekundarni vzrok nesreč je bila vinjenost voznikov pri 5.132 nesrečah; v tem pogledu ni bilo napredka v primerjavi z letom 1994.

LJUBLJANA — Računalniška mreža Internet raste tudi v Sloveniji. Novembra 1993 je superračunalniški center na inštitutu Jožef Stefan posredoval 700 dokumentov o slovenski znanosti in kulturi, danes pa Arnes (akademska raziskovalna mreža Slovenije) in NIL (komercialni ponudnik Interneta) posredujejo mesečno 700.000 dokumentov. Preko Interneta je mogoče tudi zvezati se s telefonskim imenikom Slovenije in Statističnim uradom republike Slovenije.

LJUBLJANA — Po petih letih, odkar je republika Slovenija preko Teritorialne obrambe organizirala prvo vojaško službo, se letos začne obdobje, ko bodo zaprti sedanji učni centri in spremenjeni v bojne enote. Zdaj bo službo vojaškega roka potekalo le na enem mestu — v bojni enoti. Do sedaj so se urili najprej v učnem centru na enem kraju, potem pa v bojni enoti v drugem kraju. Slovenska vojska bo imela na voljo tri bojne enote za takojšnje posredovanje, vsaka s svojo četo za ognjeno podporo z minometi 120 mm. Topniške enote bodo tudi štirikratno povečali.

LJUBLJANA — Geodetska uprava republike Slovenije bo izdelala prvo slovensko državno topografsko karto, ki jo izdeluje Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo ter Geodetski zavod RS. Predstavili so prvih 11 listov, ki so veliki 43 x 63 cm. Ko bodo izdani vsi, bo Slovenija pokrita na 198 listih v merilu 1:25.000 (Atlas Slovenije jo pokriva v merilu 1:50.000). Na njej bo možno najti posamezne večje zgradbe, s črto pa celo enojne kozolce. Karta bo koristila predvsem prostorskim načrtovalcem, turistom, planincem in predvsem vojakom.

LJUBLJANA — Kljub temu, da je Slovenski oktet kot vokalna skupina prenehal, je društvo Slovenski oktet še vedno aktivno. Arhiv hrani okoli 900 skladb, ki bodo na voljo novi generaciji oktetovcev. Pravijo, da organizatorji izbirajo med tremi umetniškimi vodji in so sestavili listo potencialnih pevcev, ki bi jih povabili na avdicijo.

ŠMARJE PRI JELŠAH — Po anketi o poslušnosti, ki so jo naredili med skoraj 5.900 poslušalcev, je med 38. lokalnimi in regionalnimi radijskimi postajami najbolj poslušan najstarejša regionalni radio Šmarje pri Jelšah — Štajerski val. Radio oddaja od 5. do 22. ure, poslušalci pa so doma na velikem območju Severovzhodne Slovenije, od Trojan do avstrijske, madžarske in hrvaške meje. V načrtih imajo podaljšati programe najprej do polnoči, nato pa še na ostalih pet ur.

LJUBLJANA — V Tivoliju je stal kip Zmage, ki ga je naredil akad. kipar Tone Kralj 1947 in je bil prvotno namenjen za reprezentančno dvorano na Ljubljanskem gradu. Nekaj dni pred lanskim božičem so huligani kipu odlomili roko, ki so jo kasneje našli pri kopališču Ilirija in izročili regionalnemu zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine, kip pa prevrnili, da se je razbil. Kosi so ostali v parku vse do 12. januarja letos, ko so izginili neznanokam. Torej je od Zmage ostala le roka. (Bronasti kip je tehtal dve toni...)

LJUBLJANA — Od meseca februarja dalje pošta in nekatere banke v Sloveniji morejo nakazovati gotovino v Hrvaško in v kraje nekdanje Jugoslavije. Naenkrat se lahko pošlje v tujino znesek, ki ne prekaša 3.000 nemških mark.

LJUBLJANA — Založba Mladinska knjiga je lansko leto prodala za 9 odstotkov več kot leto poprej, predvsem pa se je povečala prodaja na Hrvaškem (58%), kjer je MK kapitalsko povezana s tamkajšnjimi družbami. Lani je MK založila 375 naslovov v skupni nakladi 1,8 milijona izvodov in 92 naslovov zgoščenek ter avdio in videokaset v 370 tisoč izvodih. Zaposlenih pri Mladinski knjigi je skoraj štiristo oseb.

MARIBOR — Kmetijski časniki so na tekmovanju podelili naziv vinskega prvaka laškemu rizlingu, pridelanem iz posušene grozdja iz leta 1993, ki ga je pridelala družina Čurin-Praprotnik s Koga. Od dvajsetih točk — najvišja ocena — so vinu prisodili 19,56. Najboljše rdeče vino je teranton 1987 iz Sežane, za najboljše peneče vino pa so izbrali zlato radgonsko penino 1991 iz Radgonskih gor.

KOPER — Lansko leto so ladje pripeljale v Slovenijo 54 tisoč avtomobilov. Za letos kaže, da število ne bo nič manjše, saj so v letošnjem januarju izkrcali 4.500 novih avtomobilov.

KAMNIK — V Razstavišču Veronika so odprli razstavo o življenju in delu znamenite operne pevke Valerieje Heybal (1918-1994), ki je bila rojena v tem mestu.

LJUBLJANA — Telekom je lani izdal imenik v petih knjigah v nakladi 160.000 izvodov, v katerem so objavljene številke 615.000 naročnikov, okoli 2.000 pa ni želelo, da je njihova telefonska številka objavljena (za kar plačujejo mesečno Telekomu za uslugo po sto impulzov). Telefonske številke je možno poizvedovati tudi na disketah, CD romih, v računalniški mreži Internet in s klicem na 988. Poizvedba na 988 stane 5 impulzov. Za letos pri Telekomu računajo, da bodo imeli okoli 50.000 naročnikov več in bo takrat Slovenija imela v povprečju 30 telefonov na sto prebivalcev.

LJUBLJANA — Za 41. prireditvev Eurosong 96, ki bo 18. maja v Oslo na Norveškem bo Slovenijo predstavljala pevka Regina (doma v Murski Soboti). Pri izboru je drugo mesto zasedla Irena Vrčkovnik, tretje pa Marta Zore. Lansko leto je na tekmovanju v Dublinu sodelovala Darja Švajger.

LJUBLJANA — Tra, tra, tra, bum, bum, bum je naslov razstave o soški fronti, ki so jo pripravili v Cekinovem gradu v Tivoliju. Zanimivost razstave je v tem, da skuša prikazati vojno s stališča bojevalca: uredili so maketo strelskega jarka in bojnega polja, s katere naj bo razvidno vsakodnevno življenje v pričakovanju napadov sovražnika, iskanje varnosti pred izstrelki in skrb za minimalno udobnost.

LENART — Za letošnjo osemstoletnico kraja bo občina izdala zbornik z obširno tematiko. V njem bodo predstavljene geografske značilnosti, rastlinstvo in živalstvo v Pesniški dolini ter arheološka najdišča. Tudi zgodovina bo v njem: dogodki med obema vojnami, v drugi svetovni vojni, povojni dogodki ter razvoj občine med 1945 in 1995. Mesto v zborniku bo imela tudi krajevna arhitektura, kultura, šolstvo, zdravstvo in knjižničarstvo.

VRŠIČ — Cesta čez Vršič je več kot pol leta zaprta. Na njej se nabere po dva metra snega in še več, vendar zimsko vzdrževanje ceste ni meteorološki problem, ampak problem sredstev. Državo bi preveč stalo plužiti in posipavati cesto za majhno število vozil, ki se pozimi upajo peljati po vršiških serpentinah.

LJUBLJANA — Tekstilno podjetje Mura

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

PSIHOLOGIJA

Lic. Jelka Oman, psihologinja. Psihološka pomoč pri učenju in vedenju, orientacija pri izbiri poklica in v njem, ter za starše in vzgojitelje. Finocchietto 1949, Hurlingham, Tel.: 665-0268

Psihoanalitični konzultorij: Lic. psih. Marko Mustar; Santa Fe 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 831-3546.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Senk - Tel.: 762-2840.

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knaps, dr. Bernard Knaps, dr. Veronika Knaps - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob tokih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4 - za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

Je Kocbek končno res spregledal?

V reviji Mag je 6. marca je bil objavljen dosedaj nepoznan Kocbekov skriti dnevnik, kjer je zapisal: „Današnji komunistični totalitarizem (1948) je hujši od fašističnega, ker je zakritejši in kompliciranjši... Kakšna črna žalost, ko pomislim, s kakšnimi krščanskimi socialisti sem bil v partizanih obdan: Fajfar, Breclj... in ne nazadnje duhovnik Mikuž. Kar zona me stresa, ko nazaj gledam na moralno negativnost, ki so jo vsi ti izražali... Breclj in Vidmar sta pokazala svojo grdo, resnično grdo notranjost...“

Kot bi iz tega dnevnika lahko sklepali, je Kocbek v svoji notranjosti kaj kmalu spoznal resnično vrednost komunistov. Žal pa na zunaj in javno ni potegnil potrebnih zaključkov.

KAJ BI VAS ZANIMALO?

- * Dobro obrestovane in varne naložbe.
- * Ugodna in hitra posojila.
- * Lastninski certifikati Republike Slovenije.
- * Socialne podpore.
- * Plačevanje naročnin in članarin.

Vse to in še več, vam nudi SLOGA!

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

ASOCIACION ESLOVENIA UNIDA

Personería Jurídica: Decreto N° 1933/62 - Registro C 3754-59

CONVOCATORIA

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria, que se realizará el día 27 de Abril de 1996 a las 20 hs. en el local de la calle Ramón L. Falcón 4158, Capital Federal, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de 2 socios para refrendar, conjuntamente con el presidente y el secretario el Acta de la Asamblea.
- 2) Lectura del Acta de la Asamblea anterior.
- 3) Consideración de la Memoria, el Balance General, la Cuenta de Gastos y Recursos y el Informe de la Comisión Revisora de Cuentas, correspondientes al Ejercicio comenzado el 1° de Enero de 1995 y finalizado el 3 de Diciembre de 1995.
- 4) Aprobación de la cuota social a partir del 1° de Enero de 1996.

Transcurrida una hora después de la fijada en la Convocatoria, la Asamblea se realizará conforme al artículo 16° de los Estatutos Sociales con el número de los socios presentes.

EL CONSEJO DIRECTIVO

ZGODILO SE JE V SLOVENIJI

V Bruslju je potekal neformalni sestanek ministrov in generalnih direktorjev za energetiko iz držav EZ. Na povabilo generalnega direktorja oddelka za energetiko pri Evropski komisiji se je sestanka udeležila tudi delegacija slovenskega ministrstva za gospodarske dejavnosti pod vodstvom državnega sekretarja za energetiko Borisa Soviča. Slovenska delegacija je ob tej priložnosti imela tudi poseben sestanek s predstavniki Evropske komisije, ki so v okviru programa Phare pristojni za tehnično pomoč Sloveniji na področju energetike.

Podsekretar v italijanskem zunanjem ministrstvu Luigi Ferraris pa je v Evropskem parlamentu na vprašanje poslancev, čemu zamuda pri slovenskih pogajanjih z EZ, odgovoril, da EZ še vedno čaka slovenski odgovor na kompromisni predlog, ki ga je avgusta lani pripravila Španija. Ferraris je zavrnil kritike slovenskih oblasti na račun italijanske vlade, češ da ta blokira pogajanja. „Minilo je že osem mesecev, iz Ljubljane pa še ni nobenega odgovora,“ je poudaril Ferraris in izrazil kritiko na račun „polemičnega odnosa slovenske strani v odnosih do Italije“ in „podlih potez slovenskega premiera proti Italiji nedavno v Parizu“.

Italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli je objavila dokumenta slovenske vlade, v katerem so omenjene „strahote, ki so jih Italijani storili leta 1942“, označila kot „povsem negativno znamenje“, še posebej ob dejstvu, da je omenjeni dokument slovenska vlada objavila med italijanskim predsedovanjem EZ, ko se pripravlja na vodenje medvladne konference Evropske zveze.

Generalni sekretar ZN Butros Gali pa je slovenskim diplomatom omogočil vpogled v arhiv ZN o vojnih zločinih, ki so jih izvršili Italijani na ozemlju nekdanje Jugoslavije med 2. svetovno vojno. V Ljubljani je bilo sporočeno, da ima Slovenija na voljo mikrofime o italijanskih zločinih na ozemlju Slovenije. Gre za zločine italijanskih oficirjev, policijskih in drugih uradnikov, ki jih je Jugoslavija obdolžila vojnih zločinov in

zločinov proti človeštvu in katerim nikoli ni bilo sojeno. Slovenija se z zbiranjem gradiva in dokazov iz arhivov ZN pripravlja na odgovor rimskemu tožilstvu, ki je ob koncu februarja obdolžil 10 Slovencev genocida nad Italijani po drugi svetovni vojni.

Ministrstvo za zunanje zadeve je 27. marca hrvaškemu velposlaniku v Ljubljani Miljeniku Žagarju izročilo protestno noto, v kateri poudarja, da hrvaško nadaljevanje del na mejnem prehoju Sečovlje-Plovanija v Istri pomeni provokacijo in kršitev dogovorov, doseženih na ravni predsednikov obeh vlad in na ravni diplomatske komisije za mejna vprašanja. Ministrstvo za zunanje zadeve je v protestni noti zahtevalo takojšnje prenehanje vseh del na območju, ki je sporno glede na končni potek mejne črte. Če se Hrvaška na ta poziv ne bo odzvala, bo Slovenija sprejela ustrezne

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

VELIKI ČETRTEK, 4. aprila:
V Slovenski hiši obredi ob 19.
VELIKI PETEK, 5. aprila:
V Slovenski hiši obredi ob 19.
VELIKA SOBOTA, 6. aprila:
V Slovenski hiši velikonočni obredi ob 21. uri.
NEDELJA, 14. aprila:
V Slovenski vasi 44. Misijonska tombola.

Darujte v tiskovni sklad!

ukrepe. Vedeti moramo, da so pred kratkim hrvaški ribiči spet večkrat lovili v slovenskem morju.

„Zgodi se Tvoja volja.“

Spravljen z Bogom, okrepljen z zakramenti in vdan v Njegovo voljo, nas je 15. marca zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

Lojze Žužek

V grob smo ga položili na pokopališče v Quilmesu 16. marca 1996.
Bog plačaj vsem, ki so pokojnika spremljali v času njegove bolezni, za besede vere, upanja in ljubezni.

Hvala delegatu Jožetu Škerbcu za molitve in besede tolažbe ob krsti, župniku Jožetu Guštinu za obisk v bolnišnici, sveto mašo z duhovno mislijo in vodstvo pogreba; farnemu občestvu in sosedom za pomoč, molitve in udeležbo pri sveti maši in pogrebu.

Besede hvaležnosti rojakom, ki so nas spremljali v naši žalosti in se poslovili od pokojnika z molitvijo, cvetjem in pesmijo pri sv. maši in ob grobu.
Priporočamo ga v drag spomin in molitev.

Žalujoči: žena Marija Mrgan,
hči Olga,
sestra Neža, brat France
in ostali sorodniki

Ezpeleta, San Justo, Velike Lašče, Ljubljana